

Oponentský posudek diplomové práce

Pavλίna Volkeová

Právní aspekty odpadového hospodářství v kontextu rozvoje obcí

Předložená diplomová práce byla zpracována v rozsahu 51 stran vlastního textu (122 869 znaků), rozděleného, mimo úvod a závěr, do čtyř základních kapitol. Práce je opatřena všemi předepsanými součástmi. Z formálního hlediska je zpracována na odpovídající úrovni a nemám k ní v tomto směru výhrady.

Obce plní v systému odpadového hospodářství velmi významnou roli. Představují prostředníka mezi primárními původci komunálního odpadu, kterými jsou zejména nepodnikající fyzické osoby a dalšími subjekty, kteří zajišťují především využití a odstraňování odpadů. Současně mohou být obecní systémy odpadového hospodářství významným prostředkem pro plnění povinností uloženým výrobcům některých výrobků zákonem o obalech a zákonem o výrobcích s ukončenou životností. Rovněž je nutné poukázat na cíle odpadového hospodářství, vymezené v příloze č. 1 k zákonu o odpadech, které se výlučně týkají nakládání s komunálním odpadem. Není tedy sporu o tom, že zvolené téma je aktuální a nabízí prostor pro diskusi nad celou řadou otázek a problémů, které současná právní úprava přináší. Současně ale autora zvolila název práce, který jejímu obsahu zcela neodpovídá. Práce se zjevně nedotýká problematiky *rozvoje* obcí a významu odpadového hospodářství v jeho rámci, ale právě naopak, rolí obce v rámci odpadového hospodářství a prostředky, které má obec k dispozici.

K samotnému obsahu práce a její struktuře lze vznést řadu připomínek. V úvodní kapitole si autorka vytkla za cíl vymezit některé základní pojmy (odpad, původce odpadu atd.). Posloupnost výkladu ne zcela odpovídá míře obecnosti a vztahům mezi jednotlivými pojmy a autorka se navíc v jejich rámci pouští do výkladu konkrétních povinností, které systematicky náleží do 3. kapitoly. Za zcela nadbytečný považuji výklad k dělení obcí. Obdobně lze nahlížet na druhou kapitolu, která nabízí základní přehled nástrojů uplatňovaných v rámci právní úpravy ochrany životního prostředí, z nichž ovšem na úrovni obce lze využít pouze zlomek. Současná právní úprava již nezakotvuje povinnost obce zpracovat plán odpadového hospodářství, stejně tak obcím nepřísluší povolovat provoz zařízení k nakládání s odpady apod. Výklad k poplatkům za komunální odpad by měl následovat po výkladu k systému odpadového hospodářství, který lze předpokládat ve 3. kapitole.

Jádrem práce by měla být práce již zmíněná 3. kapitola nazvaná „Role obcí v odpadovém hospodářství“. Autorka se zde dotýká systému odpadového hospodářství (nikoliv „nakládání s odpadem“ jak uvádí) obce, nakládání s obalovým odpadem a zákazem skládkování využitelných komunálních odpadů. Systém odpadového hospodářství je pouze naznačen a podrobněji není vůbec pojednán. Vezmeme-li v úvahu jeho základní parametry systému

a další komodity, které lze do jeho rámce zahrnout (viz § 59 odst. 5 zákona o odpadech), tak autorka nabízené příležitosti k diskusi téměř nevyužila. Navíc naplnění zákazu skládkování odpadů je záležitostí provozovatelů skládek, nikoliv obcí. V jejich případě se jako základní otázka nabízí, jakým způsobem budou schopny zajistit plnění cílů stanovených v § 59 odst. 3 zákona. Na okraj musím poznamenat, že možnost zapojit se do systému obce se netýká pouze podnikajících právnických osob, které produkuje komunální odpad, ale všech právnických osob.

Poslední kapitola se zabývá tzv. reuse centry, které lze provozovat i v rámci systému odpadového hospodářství obce. Opět lze poukázat na jistou nesystematičnost výkladu. Související problematika (§ 12 odst. 4 a 5) je obsahem první kapitoly a návaznost na obecně závaznou vyhlášku, která je nezbytnou podmínkou proto, aby takové centrum mohlo být součástí obecního systému, je zmíněna v předchozí kapitole.

Samotný závěr práce je velice obecný a neplynou z něj žádné konkrétní poznatky. Zjištění typu „... že na regionální úrovni lze problematiku týkající se odpadů upravit prostřednictvím zákonů na celostátní, krajské i obecní úrovni“ (str. 50 práce) jsou jednak nicněřikající a v tomto konkrétním případě i pochybná. Jaké zákony na regionální a místní úrovni má autorka na mysli?

Závěr: S ohledem na výše uvedené hodnotím diplomovou práci kolegyně Pavlíny Volkeové jako ještě uspokojivou a mohu ji doporučit k ústní obhajobě, a to s návrhem hodnocení **dobře**.

Otázky k ústní obhajobě:

1. Za jakých podmínek mohou být obecní systémy odpadového hospodářství využívány ke zpětnému odběru odpadů z vybraných výrobků (elektroodpad, odpad z obalů)? Je odpad z těchto výrobků součástí komunálního odpadu?
2. Jaké nástroje má obec k dispozici k zajištění cílů plynoucích z § 59 odst. 3 zákona o odpadech? Jak se tyto cíle liší od cílů odpadového hospodářství vymezených v příloze č. 1 k zákonu o odpadech?

V Praze dne 18. června 2024

JUDr. Michal Sobotka, Ph.D.

oponent